

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

Regula LV. Qui sentit onus, sentire debet commodum, & è contra.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

REGULA LV.

Qui sentit onus, sentire debet commodum, & e contra.

Hæc Regula bimerabris est, seu potius duas regulas in se continet. Prior est: Qui sentit onus, sentire debet commodum. Altera: Qui sentit commodum, sentire debet onus. Priorem Paulus ad naturalem æquitatem revocat: *Secundum naturam est*, inquit, *commoda cuiusque rei eum sequi, quem sequuntur incommoda*, l. 10, D. hoc tit. Sed neque altera à ratione naturali aliena est: *Non enim forendus est*, inquit Justinianus, *qui lucrum quidem amplectitur, onus autem ei annexum contemnit*, in l. unica § pro secundo in fine C. de caducis toll. Prioris exemplum videre est in emptore, qui quemadmodum post contractam emptionem, traditione nondum factâ, omne periculum emptæ rei sustinet, ita & commodum sentiat, quod interim rei emptæ per alluvionem, aut aliâ ratione accessit, §. cum autem Instituit De empt. l. 1, C. De periculo & com. rei vend. Et in usufructuario, cui arbores demortuæ ideo cedunt, quod in locum earum alias substituere teneatur, l. Agri 18, D. De usufr. Posterioris

Regulæ hæc exempla adferri possunt. Sicut in testati hereditas ad legitimos heredes venit, ita & tutela legitima, Tit. Inst. De legitima patren. tur & §. ex his autem Nov. de heredibus ab intest. Et Clericus, sicut beneficii si ecclesiastici fructus percipit, ita & ad Ecclesiæ suæ refectionem, c. 1, Ext. De Eccles. adif. adcoque ad peragendum officium tenetur, cap. Significatum Ext. De praben. Huc spectare videtur, quod contra Pastores, quærentes quæ sua sunt, non quæ gregis, comminatur per Ezechielem Dominus: *Va pastoribus Israel, qui pascebant semetipsum: nonne greges à pastoribus pasceuntur? Lat comedebatis, & lanis operiebamini, & quod crassumerat, occidebatis: gregem autem meum non pascebatis. Et post id pòst: Ecce ego ipse super pastores requiram gregem meum de manu eorum, & cessare faciam eos, ut ultra non pascent gregem, nec pascant amplius pastores semetipsum, & liberabo gregem meum de ore eorum, & non erit ultra in escam, Ezech. 34, c. Citat. & D. Peckius hunc locum, ad hanc Regulam num. 12,*

REGULA LVI.

In re communi potior est conditio prohibentis.

Quia iniquum est, alieno facto quemquam lædi, aut jus suum diminui, l. Non debet alteri & l. factum cuique D. hoc tit. l. Cuius 13, D. de servit. urb. præd. cum & præcepto juris inter alia, id diferte caveatur, *honestè vivere, alterum non lædere, suum cuique tribuere*, l. 10, D. De iustit. & iure & §. juris præcepta eodem tit. in Instit. in proæmio decretal. Greg 9, Hinc Cajus: *parietem, inquit, qui naturali ratione communis est, alterutri vicinorum demolienti ædium & reficiendi jus non est, quia non solus dominus est, textus est in l. Parietem 7, D. de servit. urb. præd. Idque aded, etiam si meliorem repositurus esset; ob eandem rationem, quia non solus dominus est, & alteri invito beneficium facere non potest, l. Invito D. hoc tit. Inerustare tamen communem parietem, vel pretiosissimis picturis exornare, l. Quidam 12, §. fin. D. de servit. vel scalas, quæ removeri possunt, ad parietem communem habere socii permissum est, l. Fistulam 18, §. fin. D. jam à tit. quia hæc socii alterius jus non lædunt. Quid si*

utatur socius re communi ad destinatum usum, dubium non est, quin ab altero socio prohiberi non possit; veluti si in commune sepulchrum socius inferatur, §. in communem Instituit de ver. divisi. Porro singulari jure receptum est in fisco, ut si communem rem possit dividere, invito socio, l. 2 C. de comm. ver. alienat. l. 1, C. de vend. rer. fiscal. idque favore fisci, cum pluri vendatur res tota quam pars. Item receptum est à jure, quod socius alterum invitum provocare possit ad divisionem, l. fin. C. Com. divid. ad evitandas discordias, quas communio solet excitare, l. Cum pater 77, §. aulicissimis in fine De legat. 2, l. Sancimus 34, §. ne autem C. de donat. ubi & casus singularis. Itaque singulare est, in re communi potior esse conditionem prohibentis. Quid si non prohibeat socius? Existimat Peckius, hic num. 2, in fine. socium, qui scit, & patitur, nec contradicit, mandare & permittere, per l. Qui patitur D. Mandati. Aliter Papiianus, qui ex Sabino (cujus integrum responsum